

Богдан Федчук

ХТО ВІЩАЮТЬ?

БОГДАН ФЕДЧУК

ХТО ВІДГАДАЄ?

Перша книжечка загадок.

*Вельмишановній Гожі Др. Олександрі Копар
із щирим і дружнім привітом*

Богдан Б. Федчук

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПЕДАГОГІВ У КАНАДІ.
Торонто, 1961.

Обкладинка і малюнки М. Битинського.

Всі права застережені.

Накладом автора.

BOHDAN FEDCHUK

WHO WILL GUESS?

First Book of Riddles

UKRAINIAN TEACHER'S ASSOCIATION OF CANADA.
Toronto 1961.

**Друковано у В-ві „Гомін України”
140 Bathurst St., Toronto, Ont.**

ВІД АВТОРА

Питання зарадности в житті існує від початків існування людини — як спосіб до здобуття життєвих засобів. Щоб могли собі зарадити, треба передовсім думати, і то вміти думати. Важка бо є боротьба за здобуття засобів для життя-існування, і тому старші покоління привчали молодших боротися і здобувати їх.

Заправляли змалку до трудів, до праці, показуючи практично і безпосередньо різні способи, набуті досвідом, — як легше і практичніше їх здобувати.

Щоб собі справу полегшувати, спрощувати і бути зарадному в житті, треба думати, часом дуже бистро і швидко вирішувати.

Одним із засобів, що гімнастикує розум, що робить його бистрим, елястичним і гнучким, винахідливим, спроможним зарадити собі при кожній нагоді, були і є ЗАГАДКИ.

Розв'язування загадок заправляє багато до розв'язування часто трудних і складних життєвих питань, до зарадности в житті, до винахідливості і спостережливості.

ЗАГАДКА полягає в тому, що на підставі опису даного предмету чи тварини, його питомих прикмет, дій, його вжитку чи послуг у щоденному житті, дитина старається відтворити в уяві дану особу, річ, предмет, ростинок чи тваринку, скупчити свою увагу і назвати, тобто — розв'язати загадку. (Дати відповідь). Бувають уявні у переносному значенні загадки, без опису.

Відмінним типом загадок є РЕБУСИ, тобто — образкові загадки.

*РЕБУС, — латинське *rebis*, від *res* річ, — загадка, яка полягає в тому, що замість слів поставлено знаки, фігури*

і навіть цілі зображення - малюнки, які треба відчитати, розгадати.

Коли описова загадка є своєманітною гімнастикою розуму, вчить думати, то образкові загадки (ребуси) є гімнастикою зору і спостережливості. Спонукує і зір до співпраці з розумом.

РЕБУСИ у великій мірі причиняються до розвитку швидкості і швидкості спостереження.

При відгадуванні загадок крім розвитку розуму і швидкості спостереження у дитини, витворюються дуже важливі почуття: самовартості, самопевності, самозарядності і самостійності, що є дуже важним виховним чинником, а це ж і є завданням загадок, тобто — підготовляти молоде покоління до майбутнього самостійного думання і життя, не згадуючи вже радості і задоволення самої дитини.

Скільки то радості дає розв'язка загадки дитині, як вона радіє, що хоч мале і слабосиле, все ж таки щось може зробити. Пригляньтесь, якою радістю світять малі оченята, коли дитина відгадає загадку.

Конче треба вчити дитину думати, а радше допомогти їй думати і давати, підсувати питання чимраз складніші.

І саме загадки є тим одним з чинників, що допомагає у виробленні гнучкості і швидкості ума та спостережливості, які нам при теперішніх винаходах і поступові техніки та науки, так неминуче потрібні.

Мої загадки і ребуси є не тільки для розваги і забави. Вони в руках доброго педагога можуть дати багато знань із різних ділянок науки, включно з українознавством. Подана в легкій приступній розваговій формі, що її дитина легко сприймає, якщо пояснити всебічно вивчену напам'ять загадку, чи ребус, то це їй може залишитись на ціле життя.

Задумано випустити серію загадок. Кожна книжечка становить цілість сама в собі, але пов'язані степенуванням придбаних уже знань дитини.

Теми загадок і ребусів цієї першої книжечки є передшкільні. Певно, що є і трудніші загадки, це зрозуміло, бо коли подамо все легке, „виложене як на лопаті”, то загадки і ребуси розминуться зі своїм завданням, про що згадано попередньо.

Теми з найближчого оточення дитини, речі чи дії, з якими стикається чи виконує на кожному кроці, знані зі щоденного життя, охоплені в таких циклях у цій першій книжечці, що призначена для дітей до 6 року життя..

ОТОЧЕННЯ — ДІМ —

ХЛОПЧИК І ДІВЧИНКА. Число загадки: 1, 2.

НАЙБЛИЖЧІ ПРИЯТЕЛІ ДИТИНИ. Число загадки: 3, 4, 5.

СІМ'Я, — РОДИНА, ЛЮДИНА: Число загадки: 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.
Ребуси ч.: 20, 23, 26.

СТАРШИЙ, МОЛОДШИЙ: Число загадки: 13.

ЧЛЕНИ ТІЛА: Число загадки: 14 (66). Ребус ч. 7.

ТВАРИНИ: ПТАХИ І ЗВІРІ — СВІЙСЬКІ І ДИКІ.

Число загадки: 3, 4, 5, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28,
94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 103.

Ребуси ч.: 19.

БУДІВЛІ. ДІМ ЯК ЗАХИСТ ЛЮДИНІ. ЗАХИСТ ТВАРИНИ:

Число загадки: 29, 30, 31, 32, 33, 34.

Ребуси число: 11, 22, 24, 4, 25.

ХАРЧІ ТА ПРИЛАДИ ДО ЇЖІ:

Ч. з.: 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48.

Ребуси число: 2, 8, 17.

ЗАСІВ ПОСЕРЕДНИЦТВА в ТОРГІВЛІ: Ч. з.: 49. Ребус число: 27.

ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ: Ч. з.: 50, 51, 77, 78, 80. Ребус число 12.

РЕЛІГІЙНІ ТЕМИ: Ч. з.: 52, 55, 56, 90. Ребус ч. 11.

ПОВЕДІНКА: Ч. з.: 53, 54. Ребус ч. 6.

ПОШАНА ДО БАТЬКІВ: Ч. з.: 57.

ГІГІЄНА — ЧИСТОТА: Ч. з.: 58, 60.

ОДІЖ: Ч. з.: 61, 62, 70, 89.

ПРИРОДА. ЯВИЩА ПРИРОДИ (ПОГОДА): Ч. з.: 63, 64, 69, 71, 79.
Ребус ч.: 28.

ПРИЛАДИ ДО ПИСАННЯ: Ч. з.: 67.

ЕСТЕТИКА, ПРИКРАСИ: Ч. з.: 59, 68, 91. Ребус ч. 9.

РЕЧІ ДОМАШНЬОГО І ЗАГАЛЬНОГО ВЖИТКУ:

Ч. з.: 70, 72, 92, 93. Ребуси ч. 14, 15, 16, 18.

ПРО СВОЄ РІДНЕ (ЛЮБОВ ДО РІДНОГО):

Ч. з.: 74, 75, 76. Ребуси ч. 1.

ЧАС, ПОРИ ДНЯ: Ч. з.: 81, 82, 83.

ЧАС, ПОРИ РОКУ: Ч. з.: 84, 85, 86, 87, 88.

ПРО ПІДСТАВОВІ КОЛЬОРИ:

Ч. з.: 65, 66, 38, 44, 45, 65, 74, 102. Ребус ч. 29.

МАТЕМАТИКА: Ч. з.: 73.

ВОЄННЕ ЗНАРЯДДЯ: Ч. з.: 101. Ребус ч. 10, 13.

НАЙПРОСТИША ПОЕТИКА: DOBИРАННЯ СЛІВ, ЩОБ РИМУ-
ВАЛИСЯ: Ч. з.: 104, 105.

УЯВНІ РЕБУСИ: Ч. з.: 5, 6.

**УВАГИ ДО КНИЖКИ
„СТО ЗАГАДОК ДЛЯ НАШИХ ДІТОК”
ДРУГА КНИЖЕЧКА.**

Видана 1961 р.

Ця збірка загадок, призначена для дітей до 10 років життя, вийшла передше окремою книжечкою. Теми також з найближчого оточення дитини, а саме: ДІМ і ШКОЛА, які навмисне не впорядковані в тематичні цикли, щоб уникнути монотонності. Розкиданість тематики в книжці загострює більше цікавість.

Загадки, тематично, зібрані в таких циклах у цій другій книжечці:

ІСТОРІЯ: Ч. з.: 1, 37. Ребуси: 7, 15, 13, 17, 18, 20.

УКРАЇНОЗНАВСТВО: ГЕОГРАФІЯ: Ч. з.: 3, 83. Ребуси: 5, 10.

ПРИРОДА — РІСТНЯ: Ч. з.: 3, 41, 74, 75, 76, 77, 80, 86.

ПРИРОДА — ТВАРИНИ:

Ч. з.: 3, 17, 33, 44, 46, 47, 56, 62, 70, 72, 79, 87, 88, 89, 92, 97.

РЕЛІГІЯ: Ч. з.: 4, 18, 52, 73.

ПОСЛУГИ ДЛЯ ЛЮДЕЙ: Ч. з.: 5, 11, 12, 14, 16, 19, 20, 22, 23, 25, 26,
28, 29, 35, 38, 50, 54, 55, 58, 61, 67, 90, 93.

ЧАС: Ч. з.: 6, 43. Ребуси: 22.

ЯВИЩА ПРИРОДИ: Ч. з.: 7, 13, 49, 64, 68, 80, 85, 93, 98. Ребуси: 19.

МАТЕМАТИКА: Ч. з.: 8, 10, 21, 32, 40.

ОДІЖ: Ч. з.: 9, 24, 42. Ребуси: 6, 9.

ХАРЧІ — ЇЖА: Ч. з.: 15, 27, 53, 66, 68, 74, 75, 81.

ЧИСТОТА — ГІГІЄНА: Ч. з.: 30, 34, 59.

СУСПІЛЬНІ: Ч. з.: 31.

ПОВЕДІНКА: Ч. з.: 36.

КОМУНІКАЦІЯ: Ч. з.: 39. Ребус: 12.

ІНШІ: Ч. з.: 45, 51, 57, 65, 99. Ребуси: 16, 3, 4, 15, 19.

ПРИЛАДИ ДО ПИСАННЯ: Ч. з.: 48, 94, 96.

МУЗИКА: Ч. з.: 60.

ДІМ — ЗАХИСТ: Ч. з.: 63, 78. Ребуси: 11, 14.

СПОЛУКА ЗІ СВІТОМ: Ч. з.: 69.

ПРИКРАСИ — ЕСТЕТИКА: Ч. з.: 71, 82.

НАУКА: Ч. з.: 84, 91, 95. Ребуси: 1, 8, 21.

НАЙПРОСТІША ПОЕТИКА: Ч. з.: 100.

НАШІ ІМЕНА: Ч. з.: 2.

ХТО ЦЕ? — ЩО ЦЕ?

1.

Ходжу у спідничці,
Бавлюся ляльками,
Коси прикрасила,
Синіми стрічками.

2.

Бавлюсь на подвір'ї,
Більш люблю — на волі.
Забавки: це м'ячик,
Авто, кінь, пістолі.

3.

Дві ноги — всі ходять,
Деякі — літають,
Одіж гарна — з пір'я,
Хоч не всі співають.

4.

Дітям — любий, страх — для мишки.
Скромно кличе: „няв, няв, няв”,
Так сумирно виглядає...
А мишей — порозганяв.

5.

Що за приятель дитячий,
Друг той вірний до забав?

Діти бавляться з ним часто,
Він же мовить: „гав, гав, гав!”

6.

Двоє „М” і двоє „А”,
Відповідно укладіть,
Вийде слово дороге.
А яке? Самі скажіть.

7.

Нате „А”, також і „О”
Двоє „Т” ще прийде.
Відповідно укладіть.
Що ж із цього вийде?

8.

По дві букви „А” і „Б”, —
Два склади — те саме.
Вийде „МАМА” — не тобі, —
Для твоєї мами.

9.

Двоє „Д”, одне ще „І”,
„О” теж мусить бути, —
Вийде назва, що усім
Легко нам збагнути.

10.

Відклади аж двоє „Т”,
Дай „Е” в середину.
Скраю „А”. Когось це все
Викаже з родини.

11.

Мого ти батька кличеш „тату”!
 Мою теж матір — „мамо”!
 І прізвище також є спільне,
 Бо пишеться так само.

Хто ж ти мені — уже я знаю,
 Дарма, що невеличка, —
 Ти — братік мій, але чи знаєш,
 Що я твоя — сес.....

12.

Твої батьки: — і тато й мама —
 Моїми є батьками;
 Як їх по прізвищу де пишуть,
 То й наше є те саме.

Я — хлопчик, бач, і всі ми разом
 Живем в одному домі.
 Хто я тобі скажи, чи знаєш?
 Ми добре вже знайомі.

13.

„Ти два роки маєш більше
 Вже тепер від мене.
 Отже, на два роки старший,
 Братіку Семене.

Я молодша на два роки”.
 Оля доповняє:
 „Маю вісім років”. Брат же —
 Скільки? Хто вгадає?

14.

Двое бачать,
 Двое чують,

Дві для праці,
Дві мандрують.

15.

Хоч страшна, бо має роги,
Кличе завжди: „му, му, му”!
Молока дає багато.
Угадайте: Хто? Кому?

16.

Хоч на собі маю гребінь,
Не чешуся ним ніколи...
Ку-ку-ріку! Уставайте:
Хто — на працю, хто — до школи!

17.

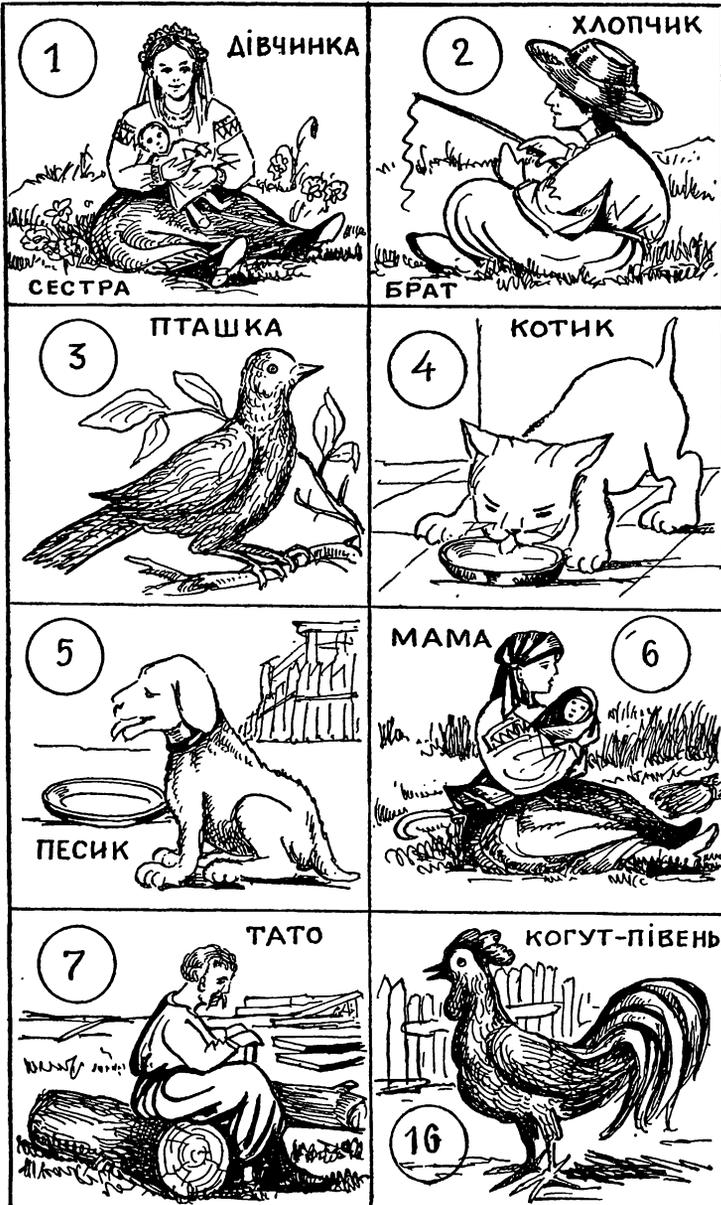
Хто це — знаєм, але чом це? —
Не второпаш ніяк,
Бо чи зле воно, чи добре,
А потакує: „так, так”!

18.

Як знесла яйце, скричала:
„Куд-ку-дак, куд-ку-дак!” —
Аж малий злякався хлопчик,
Хоч відважний він козак.

19.

Чий це голос: „Рох, рох, рох!” —
Лізе в моркву чи в горох?
І де зайде, рис всюди,
І за тее лають люди.

20.

„І-га-га!” — ірже тварина
 І копитами гребе:
 „Сядь на мене та тримайся:
 Повезу, де хоч, тебе!”

21.

Ква-ква-ква, рах-рах-рах, —
 Над рікою і в ставах.
 Ква-ква-ква, рах-рах-рах...
 Від усього маю страх.

22.

„Глюнь, глюнь, глюнь, — глов, глов, глов!”
 Страшно виглядає, —
 Хвіст закруглив решетом,
 Ніс на дзьоб звисає.

23.

Ге-ге-ге, ге-ге-ге,
 В школі я не вчуся.
 Тож як „гигну”¹⁾, букви „Г”
 Аж тоді зречуся.

24.

Хоч приємно виглядає,
 Та осмішує себе,
 Бо на все, що лиш побачить,
 Завжди каже: „Бе, бе, бе!”

---

¹⁾ „Гигну” — згину.

25.

Кікі-вев, кікі-вев! —
 Хтось кричить щоночі.
 „Хто кричить?” спитавсь браток:
 „Крик це поторочі?”²
 А сестра йому на це:
 „Справді ще не знаю.
 Відповідь на образку,
 Якщо не вгадаю”.

26.

Пу-гу, пу-гу, гу-гу-гу! —
 Наче людський голос,
 Чути в лісі уночі...
 Стане „дуба” волос.
 Не лякайтеся однак, —
 То „Страхи на ляхи”.
 Це її такий і спів —
 Крик нічної птахи.

27.

Бігаю найшвидше, —
 Маю добру звичку
 Я — не вибагливий:
 Їм траву і гичку.

28.

По деревах лазить-скаче,
 Буре або чорне;
 Хвіст пухнастий, довгий, гарний,
 Звинне і моторне.

---

²) Потороча — ці, нічний страх.

29.

Де живуть, у чому люди?
 Свійські теж тварини?
 Нащо то, скажіть, потрібна
 Кожному хатина?

30.

Люди мешкають в домах...
 Чи в пташок є хата?
 Де живе лисиця й лис,
 Теж і лисинята?

31.

Що за хатку мають бджоли,
 Що медок збирають?
 З чого роблять? Як цю хатку
 Люди називають?

32.

А що в дуплі проживає
 Дерев порохнявих?
 Ох, дбайливе і належить
 До дуже цікавих.

33.

Хто то дзьобом ліпить хатку
 Гарно так — з болота?
 Бачите — також і птахам
 Є про дім турбота.

34.

Хто живе на суходолі?
 Що? — назвіть вам знане.

Що замешкує всі ріки,
Море й океани?

35.

Біле плинне і солодке,
Кожному смакує,
Тим то плачуть діти, котик,
Як його бракує.

36.

З чого діти „моньо” п'ють?
А із чого котик?
Чим уста втирають діти?
Чим же кіт свій ротик?

37.

Як зварили, то — аж чорна
Додали ще молока,
Трохи цукром солодили, —
Хай не буде вже гірка.

38.

Наче яблучко, а стигле —
Червоно-огнисте,
Перед їжею — обмити,
Щоб було все чисте.

39.

Я — м'яке, і біле, й чорне,
Часто крають на грінки.
Люблять їсти мене діти,
Чоловіки і жінки.

Чи до юшки, чи до кави,
 Чи до чаю, молока, —
 Головна ж бо я пожива.
 Тож подумайте — яка?

40.

У капустянім листку
 З цибулею каша,
 Або м'ясо з рижем теж.
 Смачна страва наша.

41.

Я — червоний, бо мене
 З буряків зварили,
 І капусти, квасольок
 У мені втопили.

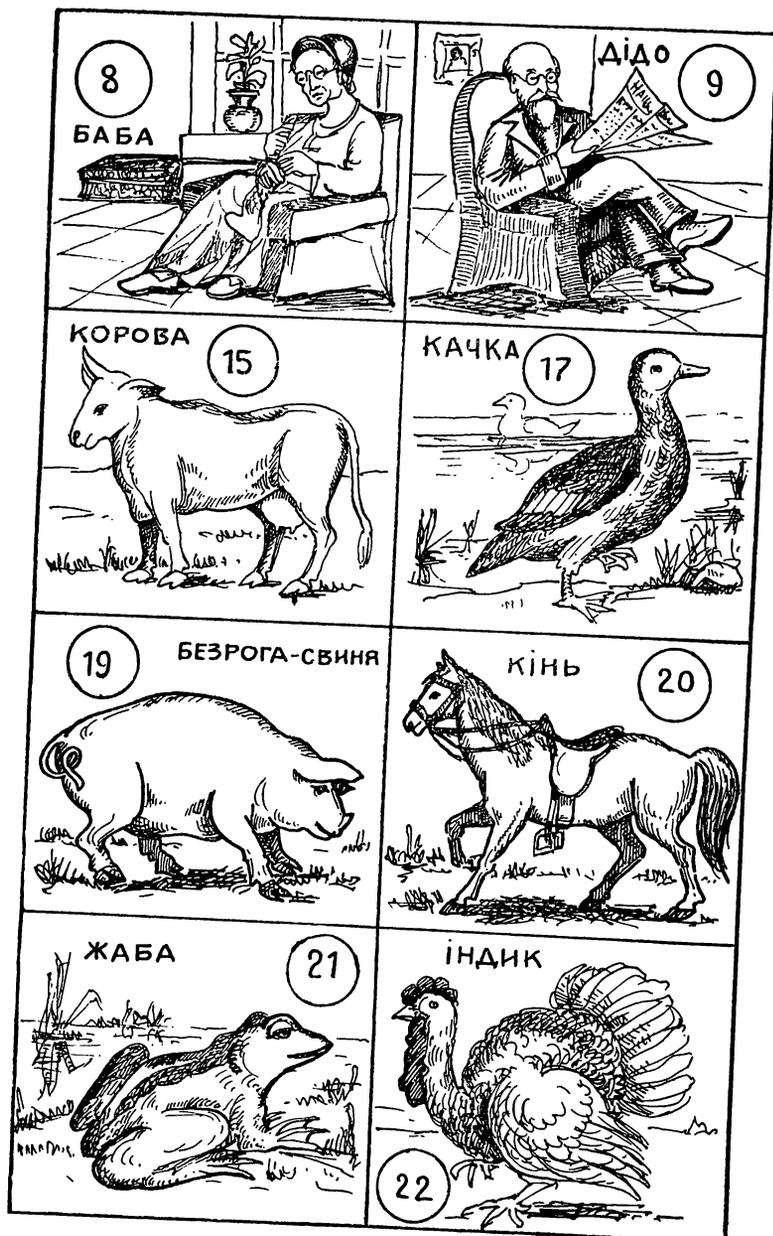
А буває, що й грибів
 Додають, сметани.
 Попоївши, від стола
 Кожний ситий встане.

42.

Варять раз на рік мене,
 Давши й меду, маку.
 У велике свято ми,
 Цю їмо присмаку.

43.

Виглядаю як півмісяць
 Високо на небі.
 Та смачний, хоча й маленький,
 Завжди у потребі.

В тісті — сир і барабольки
 Або часом — м'ясо,
 А зварені, зі шкварками
 Всі їдять їх ласо.

До них часто, як додаток, —
 В підставці сметани,
 Уммм... гарячі, — присмажені,
 На столі не стане.

44.

Невеликий овоч, круглий,
 Сік смачний, нівроку,
 Шкірку ж треба всю злупити,
 Щоб дістати соку.

Колір шкіри дуже гарний,
 Щоб назвати ж знали,
 Пам'ятайте — з його назви
 Колір цей назвали.

45.

Овоч круглий. Його колір
 Аж брунато-бурий,
 Тож на вигляд не веселий,
 Отже, мов похмурий.

Як удасться ж вам лушпину
 В нього розлупити,
 Можна щось смачне і з'їсти,
 Молочка попити.

46.

У землі росту, над нею ж
 Зеленіє гичка,
 Це листки ще й соковиті,
 Тільки не травичка.

З мене в фабриці щось роблять —
Біле і солодке,
У воді ж я розпускаюсь...
От життя коротке!

47.

Держачок, чотири роги,
Досить гострі. От і все.
Що проколиш ним, рукою
Прямо в рот тобі несе.

48.

Гостре це з одного боку;
Щоб тримать, держак ще має,
А зубам кусать, при їжі,
Їсти м'ясо помагає.

49.

Що ми мусим завжди мати,
Щоб нам щось купити?
Тато й мама цеє дбають
Чесно заробити.

50.

Через яр глибокий — річку,
Я розкричений стою.
Перейти чи переїхать
Людям змогу я даю.

51.

Скажи швидко, без надуми,
Не чекай, щоб хтось поміг:

Чим то люди їздять всюди,
Що не треба і доріг?

52.

Який привіт є християнський?
Коли і хто та де вживає?
Чи хто з вас гарним цим привітом
Своїх знайомих теж вітає?

53.

„Добрий ранок!“ „Добрий день!“
„Добрий вечір!“ — це привіти.
І „Добраніч!!“ (перед сном)
Кажете — кому це, діти?

54.

„Доброго здоров'я“ кажуть
При зустрічі друзі,
„Будь здоровий“ — на прощання.
Що нам є в прислузі?

55.

Як прокинувся раненько,
Хлопчик вставши вмивсь гарненько,
Вбрався, клякнув на підлогу.
За що ж дякував він Богу?

56.

Якщо ти молишся до Бога,
Про що ти просиш в молитвах?
Чи завжди, чи як тривога,
Чи то лише — як маєш страх?

57.

Так, батьків дитина любить
Як і встане, й ляже —
Слухає та допомагає,
А чому? — хто скаже?

58.

Нащо треба митись милом, —
Чистоту тримати?
Чистить одіж, тіло, в хаті,
Навіть біля хати?

59.

Чим то люди ще й тепер
Хоч і рідко — косять?
Те й на голові в дівчат,
Що вже рідко носять?

60.

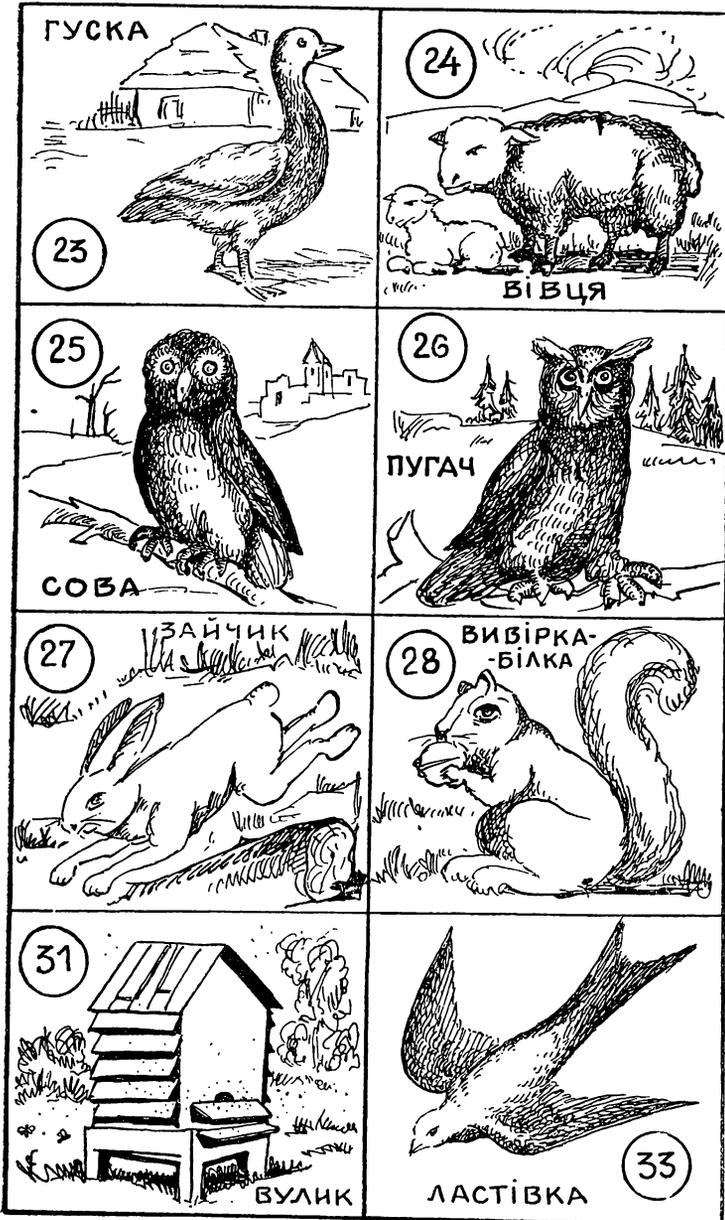
Довга голова. Як ліс,
Простелились пасма кіс.
Ними й труть — і то не в злі,
Добрі люди по землі.

61.

Я плесканий і зі шкіри
І для кожного до міри.
Зуб залізний є ще — в роті
Він кінця держить в роботі.

62.

Щоб не мерзнути у ноги,
Об каміння ніг не збить,

Мусимо у що ми взутись,
Щоб нам босим не ходить?

63.

Що йде влітку з хмар на землю,
Підливає квіти?
Що паде із хмар узимку
Та втішає діти?

64.

Що в погідні дні безхмарні
Нас мов оглядає,
Звисока нам світить ясно,
Влітку й пригріває?

65.

Скрізь росте в нас травка вліті,
Гарний колір має.
А трави як зветься колір
Ну, скажіть — хто знає?

66.

Що людину, кажуть: „гріє?”
Чом то личко червоніє?
І для вас питання знов:
„Що за колір має кров?”

67.

Що чорнить — навмисно! — біле,
Як читати ж станем,
Нам стає (і всім письменним)
Що незнане, — знаним?

68.

Ростемо ми на вікні,
Ми — прикраса хати,
Як цвітуєм навесні.
Просим нас назвати.

69.

Вітер мчить кудись, заводить,
Свище — і німіє...
Де ж він є, куди подівся,
Як уже не віє?

70.

Що таке це? Повна пуху,
Завжди все — лежить без руху,
Бо відсутні в неї ноги,
А чотири має роги?

71.

Я стою під вітром в полі
На горбку чи на роздолі,
Хоч могутні крила маю,
Часто ними я махаю,
Проте, не літаю.

72.

Добувають із землі.
Чорний колір маю.
Користь з мене узимі, —
Хату огріваю.

73.

Ось один, ще один, і це більше ніж два, —
 Це второпає, вгледівши всяк.
 А невгадьки кричать (з крикунами бува!):
 „Неможливо, щоб більше було — аж ніяк!”

74.

Ось тут прапор синьо-жовтий —
 Кольори чудові!
 Усміхається приємно...
 Чий? — в одному слові?

75.

Звідки батько твій походить?
 Звідкілля ще й мати?
 Як говорять між собою?
 І тебе — як звати?

76.

Прадід твій і прабабуня,
 Дідо, бабця, тато, мама,
 Українцями лишались.
 Чи такий — така ти сама?
     Українську рідну мову
     Від батьків і зараз чуєш,
     Бо вони її шанують...
     Як же ти її шануєш?

77.

Мчу звичайно я з розгоном
 Чи й повільно, тихо;
 Якщо змусять мчать занадто,
 Може статись лихо.

Очей двоє — бачуть зблизька,
 Двоє — ще здалека,
 Два позаду червоніє:
 Знайте! — небезпека.
 Спереду ще два червоних —
 Це пересторога,
 Що якраз у цьому місці
 Зайнята дорога.
 Восьмеро очей я маю.
 Але ніг — ні гліду.
 Трууу-ту-ту — то це говорю:
 Стережися — їду!

78.

Я пливке, немов вода,
 Але ж знайте діти, —
 Не горить вода, а я —
 Спалахну горіти!
 Світло я даю, тепло,
 Силу для моторів,
 Щоб і працю полегшить;
 А щодо просторів,
 То скорочую і їх
 З поміччю машини!
 Я тепер потрібне всім —
 Для добра людини.

79.

Що то вранці до схід сонця
 На траві так мерехтить?
 Діти бачать крізь віконця,
 Ах! помацати кортить.
 Вибігли — це срібні краплі —
 Котяться з трави: „Кіть, кіть”.
 Ви були такі покvapні,
 Прошу — їх тепер знайдіть!

80.

Як і чим по суходолу
 Їздять здавен-давна?
 Чим по морі, у повітрі
 Є мандрівка славна?
     Чим то їдуть по пустелях —
     Простір подолати?
     Чим ще в небо, на планети
     Хочуть мандрувати?

81.

Ніч минає, вже світає,
 Сонце сходить, виринає, —
 Гей, як ясно там на сході:
 Уставайте — спати годі!
     Ось і діти вже збудились,
     З ліжка встали і помились,
     Повбиралися гарненько,
     Щоб до школи йти р.....

82.

Сонце угорі найвище,
 Сяє вже над нами.
 „До обіду прощу”, чули
 Діти голос мами.
     Як же дня пора ця зветься?
     Гей, назвіть хто знає,
     А коли ніхто не вміє,
     Старших хай питає.

83.

День ясний минувся.
 Сонце вже сідає,
 І стає вже темно.
 Це ж коли буває?

84.

А коли то це буває? —
 Сонце довше гріє.
 І пташки щебечуть всюди,
 Травка зеленіє.

Довші дні стають, а ночі
 Менші на багато.
 Квіти землю прикрасили,
 Мов би то на свято.

Вибігши з хатів надворі
 Діти всі гуляють
 І про зиму, що минула,
 Хутко забувають.

85.

Укриває землю килим
 Зелені і квітів.
 Сонце шле теплом на землю
 Тисячі привітів.

І дерева теж зелені
 Шати всі наділи.
 Діти в річці купіль мають,
 Бо уже й попряли.

Збіжжя й овочі зелені
 Стигнуть і повніють.
 Пору року цю назвати
 Діти всі зуміють.

86.

Це ж коли в нас дуже тепло,
 Стільки днів гарячих,
 І найбільше втіхи в році
 Та забав дитячих?

Це ж коли — купіль, табори,
 Десь не тут — оселі?
 І по школі відпочинок,
 Діти всі веселі?

87.

У садках садовина
 Бачим — досягає,
 Манить зір, ряхтить вона,
 Кольорами грає.
 А коли ж то це бува,
 Як ці пори звуться?
 Підкажу: коли — жнива
 І коли — минуться.

88.

Пухом землю вкрив — не простим,
 Майстер річку вкрив помостом.
 Ковзани, санки — у русі,
 Майже кожний — у кожусі.
 Хто — в чоботях, рукавицях
 Чи в шапках таких — „теплицях”,
 Що на вуха натягають.
 Пору року цю всі знають!

89.

„Зимно в руки” каже Гриць.
 „Треба взимку р.....”

90.

„Діти люблять кожне свято,
 Та одне з усіх тих свят,
 Любимо таки найбільше”.
 Заявив сестричці брат.

„А котре ж таке це свято?”
 Запитала. „Відгадай!
 Хто дає дарунки дітям?”
 „О, Святий це М.....”

91.

Круглий це собі обручик,
 Так лиш — для прикраси,
 Зроблений (за те цінують)
 З дорогої маси.

Є й очко, куди вставляють
 Різні самоцвіти,
 Що потраплять, мов веселка,
 В кольорах блистіти.

92.

Так, нема без нього світла
 І тепла, щоб щось варить,
 А чи щось собі нагріти...
 Кажуть шкода й говорять.

Телевізор сліпне й глухне,
 Радіо також мовчить,
 Ні попрати, ні погладить...
 Так, без нього тяжко жить.

93.

Є держак, а там підошва,
 З центра нагріваюсь,
 По білизні, по одежі
 Плавко посуваюсь.

Хоч топчу, душу ногою,
 Мов толочу всеньке,
 Та по собі все лишкою
 Гарне і гладеньке.

94.

Я маленька, слабосила,
 Найпильніша в світі
 І найбільше працьовита,
 Але тільки вліті.

З квіточки лечу на квітку
 Цілу днину Божу.
 Так медок по капці з квітки
 Здобувати можу.

95.

Що воно? Живе у водах
 І на суходолі?
 Скаче з ляку, як пригода,
 Плаває ж поволі.

Ніг чотири — чалапаті:
 Не ходить — скакати,...
 А жеруть її крилаті,
 Та й вона — крилатих.

96.

Гордий вигляд, бистрий погляд,
 А літає аж до хмар,
 Найсильніший, найзручніший, —
 Він є птахів володар.

Як голодний, нападає
 На пташок чи на звірят.
 І вівцю він може вбити,
 Не кажу вже про ягнят.

97.

Замість пилки чи сокири,
 В нього служать зуби,

Що і дерево стинають,
Хочби навіть дуба.

Він бо майстер, хатку власну
На воді будує,
Тож він дерева до цього
Саме й потребує.

З нього хутра в Україні
Ще віддавна знані.
Тож були князі колись то
В тії хутра вбрані.

98.

Чий це рев у джунглях-пущі,
Що жахає всіх звірів?
Чувши це, тремтять найдужчі,
Хто й не бачив, не зустрів.

Звірі всі із переляку
Тратять силу у ногах
Та від смерти утікають,
Щолиш змоги, — гонить жах.

Хто це він, що всіх лякає,
Справжній джунглів володар?
І коли це він рикає,
Цей звірів кривавий цар?

99.

До собаки я подібний,
Але більш зубатий.
Хвіст у мене досить довгий
Дуже ще й кудлатий.

Я не лацусь як собака,
Я „природній” — дикий,
І між звірами, звичайно,
Сію страх великий.

Як голодний, небезпечний
 Справді для людини
 І великої, — не тільки
 В казці для дитини.

100.

Хто я? Довгі і міцні
 Задні ноги маю,
 Іми скачу й пішаків
 Навіть доганяю.
 А на череві ношу
 Щось немов торбину,
 В ній же поки підросте
 Дорогу дитину.

101.

Він збудований зі сталі
 Торохтить, гарчить, гуркоче,
 Хоч грізне — не йде — плазує,
 І людей толочить.
 Косить кулями нещадно,
 Люду нищить понад-міру...
 Та стає вже — ні дочого
 Він у часі миру.

102.

Надить запахом, красою
 Не самих діток, а всіх,
 Хоч її всяк любить мати,
 Та не рвіть її на спіх.
 Бо її зірвать — не легко,
 Бож хистить сама себе, —
 Нерозважного поколе
 Чи колючкою вшкребе.

Сяє королеви квітів
 Нишно-лагідна краса,
 І щодня їй личко мие
 Сріблом ранішня роса.

Сонце їй і личко сушить,
 А той легіт весняний
 Рушничком мов витирає
 Поцілунків слід вогкий.

103.

Влітку — я великий пан:
 Маю все, де кину оком, —
 Там город, там поле-лан.
 Тож ходжу з утіхи — скоком.

Моркви схочу, буряків —
 Свіже соковите,
 Та й усе, чого б схотів, —
 Дощиком умите.

Чи — капусти головок,
 Спробуй — конюшини...
 А води — струмок, ставок...
 Весело щоднини.

Так це в пору дорогу,
 Як усе — зелене...
 Та наводить по снігу
 Слід мій смерть на мене...

Пси, мисливці — Боже мій! —
 У страшну ту пору...
 І гризу вже, сам не свій,
 Молоденьку кору.

104.

ДОПОВНІТЬ ПРОПУЩЕНІ СЛОВА:

Зима, зима, сипле снігом,
 Всюди гарно біло.
 Гей, на двір, дівчата, хлопці
 Вибігайте см...!

Сонце сяє, а підвесну
 Ласкавіше гляне.
 Досить тепло вже на дворі,
 Бо й сніг трохи т...

Швидше, хлопці, на горбочок
 Теж і ви дівчата.
 Витягайте, хто що має,
 Головно — с.....

В кого ковзани, хай буде,
 Бо є досить льоду.
 Діти дуже люблять тиху
 Зимову п.....

В кого лещата, хай візьме —
 По снігу блукати.
 На повітря свіже чисте,
 Гей! — виходьте з х...

От збудуємо зі снігу
 Хату чи твердиню,
 „Діда” з снігу — господаря,
 „Бабу” — го.....

Нам весела ця забава
 І приємна й мила,
 Бож згуртовані ми разом,
 А в еднанні — с...

ЗМІНИ ТІЛЬКИ ОДНУ БУКВУ...**Побачиш що вийде...**

Візьми слово, наприклад, РУКА,
Замість „Р” ужити „Л”, буде ЛУКА.

У воді живе, назадгузь лізе ...
Замість „Р” ужити „М”, то буде ...

Коли палець ти скалічиш, чуеш ....
Замість „Б” ужити „С”, то буде ....

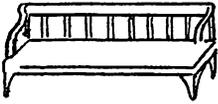
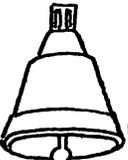
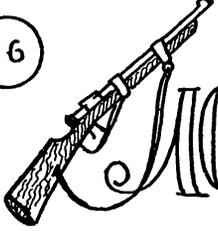
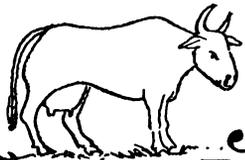
Якщо ніч мине, тоді настане ....
Замість „Д” ужити „П”, то буде ....

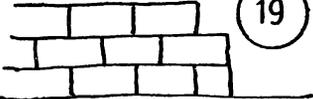
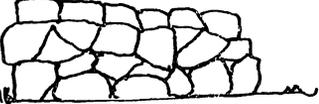
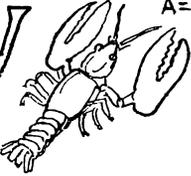
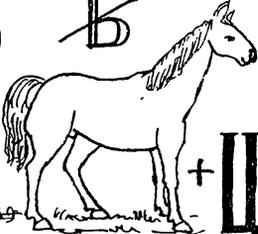
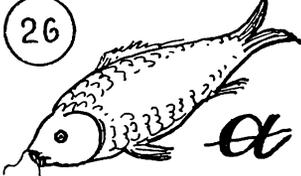
Хто працює дуже важко, летється ...
Замість „П” ужити „К”, то буде ...

Як стрельнути з рушниці, чути ...
Замість „Г” ужити „Б”, то буде ...

Між очима і устами є ...
Замість „Н” ужити „Л”, то буде ...

Уживають мене влітку
Як гаряче в хаті,
Студять вам повітря мої
Рамена плескати.

 <p>1 нь</p>	<p>2 й щ</p>	<p>3 лода со</p>	<p>4 по ра</p>
<p>5 я д</p>	<p>до та 6</p>	<p>не біння 7</p>	<p>щу у 8 </p>
 <p>9 на</p>	<p>бу 10 </p>		
 <p>11 иця</p>	<p>а в т 12</p>	<p>к ця 13 </p>	
<p>к 14 </p>	<p>ма 15 </p>		
<p>16 ю</p>	<p>17 й</p>		

<p>ПО</p> <p>18</p>	 <p>19</p> <p>Х Х Х</p>	
 <p>НН</p> <p>20</p>	<p>БУ</p> <p>А = Я</p> <p>21</p>	
<p>ВЪ</p> <p>ЛИНА</p> <p>22</p>	<p>23</p> <p>РО</p> <p>100+К</p>	<p>НЬ</p> <p>ЛЯ</p> <p>24</p>
<p>25</p> <p>Ъ</p> <p>+ ЦІ</p>	<p>26</p> <p>Ѣ</p> <p>ОЛОВ</p>	
 <p>Т</p> <p>27</p>	 <p>Н=Й</p>	
<p>28</p> <p>НН+100+К</p>	<p>29</p> 	

В І Д Г А Д К И

Загадка ч.:	1. Дівчинка.	Малюнок число	1
" "	2. Хлопчик.	" "	2
" "	3. Пташка.	" "	3
" "	4. Котик.	" "	4
" "	5. Песик.	" "	5
" "	6. Мама.	" "	6
" "	7. Тато.	" "	7
" "	8. Баба.	" "	8
" "	9. Дідо.	" "	9
" "	10. Тета.		
" "	11. Сестричка.		
" "	12. Брат.		
" "	13. 10 років. Поняття: старший, молодший.		
" "	14. Очі, вуха, руки, ноги.		
" "	15. Корова.	Малюнок число	15
" "	16. Півень-когут	" "	16
" "	17. Качка.	" "	17
" "	18. Курка.		
" "	19. Безрога (свиня).	" "	19
" "	20. Кінь.	" "	20
" "	21. Жаба.	" "	21
" "	22. Індик.	" "	22
" "	23. Гуска.	" "	23
" "	24. Вівця.	" "	24
" "	25. Сова.	" "	25
" "	26. Пугач.	" "	26
" "	27. Зайчик.	" "	27
" "	28. Білка-вивірка	" "	28
" "	29. Люди — в хаті, тварини — в стайні. Хата захищає від негод (зимна, дощу).		
" "	30. Пташки мають гнізда. Лиси живуть в норах в землі.		
" "	31. Вулик, з дощок. Малюнок число . . .		31
" "	32. Вивірка (білка).	" "	28
" "	33. Ластівка.	" "	33

Загадка ч.:	34.	На суходолі живуть люди, тварини. У водах риби, жаби.		
”	”	35. Молоко.		
”	”	36. Діти п'ють молоко з горнятка, котик з ми- сочки. Діти втирають уста серветкою, ко- тик лапкою.		
”	”	37. Кава.		
”	”	38. Помідор.		
”	”	39. Хліб.		
”	”	40. Голубці.		
”	”	41. Борщ.		
”	”	42. Кутя (варена пшениця на Свят-вечір).		
”	”	43. Вареник, -ки.		
”	”	44. Помаранча, помаранчевий.		
”	”	45. Кокосовий горіх.	Малюнок число	45
”	”	46. Цукровий буряк, — цукор.	”	” 46
”	”	47. Вилка.	”	” 47
”	”	48. Ніж	”	” 48
”	”	49. Гроші.		
”	”	50. Міст.		
”	”	51. Літаком.	”	” 51
”	”	52. Слава Ісусу Христу. Вживають всі хри- стіяни, всюди.		
”	”	53. Батькам (мамі і татові), всім.		
”	”	54. Здоров'я є в прислузі. Найцінніше.		
”	”	55. За добродійства і ласки Божі.		
”	”	56. Завжди молимося до Бога і просимо ласк і Божої помочі в усьому.		
”	”	57. Любимо батьків, бо є нашими рідними і турбуються про нас і наше майбутнє.		
”	”	58. Чистота причинюється для доброго здо- ров'я.		
”	”	59. Коса, коси.		
”	”	60. Щітка до замітання підлоги.		
			Малюнок число	60
”	”	61. Пасок до штанів.	”	” 61
”	”	62. Черевики.	”	” 62

Загадка ч.:	63.	Дощ, — сніг.		
”	”	64. Сонце.		
”	”	65. Зелений.		
”	”	66. Кров, — червоний.		
”	”	67. Чорнило.		
”	”	68. Квіти у вазонку. (Вазонок).	Мал. ч.	68
”	”	69. Нема руху повітря, немає вітру.		
”	”	70. Подушка.	Малюнок число	70
”	”	71. Вітряк.	” ”	71
”	”	72. Вугілля.		
”	”	73. Коли напишемо один біля одного буде 11.		
”	”	74. Український.		
”	”	75. Батько і мати походять з України. Говорять українською мовою.		
”	”	76. Завжди між своїми, вживаю української мови.		
”	”	77. Авто.	Малюнок число	77
”	”	78. Бензина.		
”	”	79. Роса.		
”	”	80. Вozами, автами, залізницею. По морю: пароплавами. В повітрі: літаками. В пустелях: верблюдами. До планет: ракетами.		
”	”	81. Раненько...	Ранок, — пора дня (час)	
”	”	82. Полудне.	” ” ”	
”	”	83. Вечір.	” ” ”	
”	”	84. Весна.	Пора року.	”
”	”	85. Літо.	” ”	”
”	”	86. Серед літа.	” ”	”
”	”	87. Осінь.	” ”	”
”	”	88. Зима.	” ”	”
”	”	89. Рукавиць.		
”	”	90. Свято, св. Миколая.		
”	”	91. Перстень.	Малюнок число . . .	91
”	”	92. Електрика.		
”	”	93. Залізко до прасовання ”	” . . .	93
”	”	94. Бджола.		
”	”	95. Жаба.	” ” . . .	21

Загадка ч.:	96. Орел.	Малюнок	число . . .	96
" "	97. Бобер.	" "	. . .	97
" "	98. Лев.	" "	. . .	98
" "	99. Вовк.	" "	. . .	99
" "	100. Кенгуру.	" "	. . .	100
" "	101. Повзак (танк).	" "	. . .	101
" "	102. Троянда (рожа).	" "	. . .	102
" "	103. Зайчик.	" "	. . .	27
" "	104. Пропущені слова: сміло, тане, санчата, погоду, з хати, господиню, сила.			
" "	105. РАК — МАК, БІЛЬ — СІЛЬ, ДЕНЬ — ПЕНЬ, ПІТ — КІТ, ГУК — БУК, НІС — ЛІС.			
" "	106. ВІТРЯК — Вітрогон.			

ВІДГАДКИ ОБРАЗКОВИХ ЗАГАДОК, — РЕБУСІВ ЯК ЧИТАТИ ЦІ ЛЕГКІ РЕБУСИ.

- Ребус ч. 1. На образку бачимо ВОЛИ. Читаємо ВОЛИ і додаємо склад „НЬ”, отже ВОЛИ + НЬ, буде ВОЛИНЬ.
- Ребус ч. 2. Бачимо, що „на” складі „ПІ” стоїть „Й”. Так і читаємо НАПІЙ.
- Ребус ч. 3. Бачимо НА складі „СО” стоїть „ЛОДА”, буде НАСОЛОДА.
- Ребус ч. 4. В перших ребусах ч. 2, 3, ми казали „НА”, тут буде трохи зміни. Скажемо „ПІД”, і читатимемо ПІД (складом) „ПО”, стоїть склад „РА” буде ПІДПОРА.
- Ребус ч. 5. НА складі „ДІ” стоїть „Я” читаємо НАДІЯ.
- Ребус ч. 6. Бачимо ПІД складом „ЛО”, стоїть „ТА” буде ПІДЛОТА.
- Ребус ч. 7. ПІД складом „НЕ” стоїть склад „БІННЯ” читаємо ПІДНЕБІННЯ.
- Ребус ч. 8. Бачимо на образку склад „ЦУ” і КОРКИ до затикання пляшок, так і читаємо ЦУКОРКИ.

- Ребус ч. 9. На образку бачимо КАРТИ, біля карт склад „НА”, отже читаємо КАРТИНА (образ-малюнок).
- Ребус ч. 10. Бачимо на малюнку склад „БУ” і малюнок ЛАВА. Читаємо БУЛАВА (гетьманська відзнака).
- Ребус ч. 11. Бачимо на малюнку ДЗВІН, даліше склад „ИЦЯ”. Читаємо ДЗВІНИЦЯ.
- Ребус ч. 12. Дивимося на образок і читаємо А в ТО, отже буде АВТО.
- Ребус ч. 13. На малюнку бачимо РУШНИК. Скреслено К, лишиться РУШНИ, додавши склад „ЦЯ”, буде РУШНИЦЯ.
- Ребус ч. 14. На малюнку бачимо К, даліше ОСА. Коли прочитаємо разом, матимемо КОСА.
- Ребус ч. 15. Бачимо на малюнку МА, даліше е ШИНА, прочитане разом, дасть МАШИНА.
- Ребус ч. 16. На малюнку КРІС (стрільба), склад „ЛО”, разом прочитане, — КРІСЛО.
- Ребус ч. 17. Бачимо на малюнку: КОРОВА. Додати „Й”, буде „КОРОВАЙ” (ВЕСІЛЬНИЙ КАЛАЧ).
- Ребус ч. 18. ПО і СУД, ПОСУД.
- Ребус ч. 19. МУР і АХА — МУРАХА.
- Ребус ч. 20. МУР + ИН — МУРИН.
- Ребус ч. 21. БУ + РАК, замість А, вжій Я, буде БУРЯК.
- Ребус ч. 22. ПІД „ВА” стоїть ЛІНА. Буде ПІДВАЛІНА.
- Ребус ч. 23. ПІД „РО” стоїть 100 + К, буде ПІДРОСТОК.
- Ребус ч. 24. ГРЕБІНЬ. Скреслено ІНЬ. Остало ГРЕБ, додати ЛЯ, прочитається ГРЕБЛЯ.
- Ребус ч. 25. КІНЬ + ЦІ. Скреслено „Ь” буде КІНЦІ.
- Ребус ч. 26. РИБА, скреслено „А”, остало РИБ + ОЛОВ, буде РИБОЛОВ.
- Ребус ч. 27. ЛИС + Т, буде ЛИСТ.
- Ребус ч. 28. ЛИСТОК.
- Ребус ч. 29. СОРОКА + ТИН. „Н” скреслено і на його місце вжито „Й”, отже буде СОРОКАТИЙ.

**ЩО ПИШУТЬ ПРО ДРУГУ КНИЖЕЧКУ ЗАГАДОК
БОГДАНА ФЕДЧУКА
п. н. „100 ЗАГАДОК ДЛЯ НАШИХ ДІТОК”
Видану в 1961 р.**

Подаємо уривки листів без змін, в такому порядку, в якому вони надходили.

Торонто, 1. 11. 1960. Канада.

...А взагалі „ЗАГАДКИ” дуже добра ідея. Якщо автор має здібності у підшукуванні дотепної, легкої та влучної форми для ставлення питань дітям з ціллю збудження їх інтересу для праці ума... ..будемо дуже вдячні й раді бачити чергові подібні книжечки на теми українознавства. „ЗАГАДКИ” будуть гарним дарунком нашим школярам з нагоди гостини св. Миколая...

Т. Горохович.

Торонто, 16. 1. 1961. Канада.

...Богдан Федчук не новак у нашій дитячій літературі. Ще від 1932 року він друкує свої твори (переважно віршовані загадки для дітей) в багатьох українських виданнях. Окремі його вірші потрапили навіть до шкільних підручників...

...Тематика загадок цікава, різноманітна і актуальна в даний момент. Мова загадок, загалом кажучи, цілком поправна, а подекуди навіть образна...

...Книжка варта того, щоб її видати друком, щоб тим самим бодай трохи заповнити прогалину, яку маємо в українській еміграційній дитячій літературі...

Павло Степ.

Торонто, 12. 1. 1961. Канада.

...загадки, вже відразу пересилаю їх своїм синам, що перебувають тепер у діда. Я не сумніваюся, що вони матимуть задоволення й добру мовну практику...

М. Приходько.

Торонто, 13. 1. 1961. Канада.

...книжечку „100 загадок”, за що Вам дуже вдячний, що буду мати трошки розривки-розваги...

І. Карпо.

Атабаска, 17. січня 1961. Канада.

...Рівнож і цим разом опрацювали гарний і корисний підручник — загадок для українських дітей. Слідуючий підручник для тутешніх наших дітей треба було б виготовити в більше простіший спосіб...

о. П. Петришин.

Бергенфільд, Нью Джерсі, Америка.
20. 1. 1961.

...я була дуже вдоволена, що мала книжечку „100 загадок для наших діток”, коли я лежала хвора в ліжку, то вона мене дуже заспокоювала, коли я її читала. Дуже цікава книжечка. Шкода, що не маємо книжечки п. н. „ЗАГАДКИ”, виданої 1958 р.... були б ми з татом перечитували та заспокоювались при тих гарних загадках. ...признання за працю, бо дійсно ті книжечки принесуть багато користи для українських родин. Хай Бог помагає в дальшій праці...

А. В. Поважна-Федчук.

Гамільтон, 22. 1. 1961. Канада

...Дуже цікаві і цінні загадки видані 1958 року і друга книжечка видана 1961 р. п. н. „100 загадок для наших діток”, не тільки для дітей, а й для дорослих. Я і моя дружина з приємністю читаємо їх для наших діточок. І хоч наші дітки ще трохи замалі відгадувати деякі загадки, то все таки з приємністю слухають і стараються відгадувати по образках, які Ви так цікаво подали дітям до помочі... нагороду за ту велику працю для наших найменших.

Макар Сушко.

Айтуна, Саск. 30. 1. 1961. Канада.

...„100 загадок для наших діток”, бо тим ще одною цінною книжкою побільшилась моя бібліотека... ..Щасти Вам Боже в щоденній корисній праці...

о. П. Зубріцький.

Порт-Говп, 31. 1. 1961. Канада.

...„100 загадок для наших дітей”... загадки ми всі перечитали з приємністю... видно, що Ви справді не жалієте труду і працюєте для нашої української молоді... Загадки є дуже цікаві і веселі не тільки для дітей, а і для старших. Зміст їх дуже поважний в різnorodних формах. На мою думку, така книжка повинна знайти в кожній українській родині, що є вірна Україні... Щиро Вам гратулюю і бажаю успіхів у майбутньому...

Гелена та Іван Данилів.

Філядельфія, 31. 1. 1961. Америка.

...гарної, цікавої і культурної книжечки, що її на ім'я „100 загадок”... Про вартість і зацікавлення нею шкільною дітворою — так старшими як і молодшими річниками — було напричуд приємне, я був навіть „заскочений”, коли в школі українознавства, де вже кілька років працюю, приступила дівчинка 4 класу з Вашою книжечкою „ЗАГАДКИ” вид. 1958 р. і читаючи давала мені відповіді... ..в короткому часі багато дітей учнів в часі павзи носили книжечки і підбігаючи одне до одного ставили запити, коли другі карткуючи... шукали чимскоріш — розв'язки. Ми вчителі раділи з культурної дитячої забави...

Одержавши другу, „100 загадок”... я почав читати, але... зараз мусів передати дружині, що з насолодою любить всякі загадки і ребуси. Багато загадок відгадувала, але між ними були і такі загадки, що треба було таки відповідь „пошахраяти”...

Учителі (8) поцікавилися Вашою книжечкою...

...негайно пришло замовлення...

...не можу поминути мовчанкою самого автора книжечок... Він послідовний та витривалий у своїх плянуваннях. Його педагогічний хист унагляднений на кожній сторінці, у кожній загадці. Крізь мережі гарних загадок пробивається глибока любов до дітвори та сантимент до своєрідної тематики. Маючи це все на увазі включно із шляхетністю та ідейністю до справи підходить не дивлячись навіть на матеріальні втрати з посвятою і відданістю, — тому авторові треба погратулювати і побажати йому дальших успіхів у його праці...

Від мене побажання: Якщо буде у Вас добра воля придумайте ІНСЦЕНІЗОВАНІ ЗАГАДКИ, включаючи пісенний репертуар. Це напевно буде сенсаційною цікавою новиною у продовженні Вашого задуму...

Бажаю Вам якнайбільших успіхів у Вашій праці.

Володимир Жилавий.

Торонто, 5. 2. 1961. Канада.

...,100 загадок для наших дітей". Книжка цікава і дуже корисна.

Василь Кривоус.

Клівленд, Огайо, 7. 2. 1961. Америка.

Дякую за прислання ще одної перлини, яку Ви дали нашим дітям і батькам... Ви більшу частину свого життя писали і то писали фахово для наших найменших і найулюбленіших малих дітей...

Спасибі Вам за Ваш жертвенний і щирий труд, нехай Бог Вас благословить на многі літа... Прохання до Вас, по змозі потrudіться і дайте трохи більше загадок на теми релігійні. Це завершить Ваше благочестиве намагання в так важкий час збереження і врятування нашої молоді від загибелі почуття свого рідного слова...

...як член Консисторії Укр. Авток. Правосл. Церкви в Екзилі, маю бажання нав'язати контакт з Об'єднанням Українських Педагогів у Канаді, щоби при його допомозі змогли поставити на правильний шлях наше шкільництво, яке є при парохіях моєї юрисдикції...

Сотн. Лев Островський.

Лимбурн, Альберта, 23. 2. 1961. Канада.

..Справді цінний додаток до дитячої літератури...

Щастя Вам Боже...

М. Судник.

Курітіба, Парана, 7. 3. 1961. Бразилія.

Нарешті дочекався я та мої внуки і учні, появи Вашої другої книжечки „100 загадок для наших дітей". Велику втіху справили Ви моїм учням, котрі писали до Вас про першу книжечку „ЗАГАДКИ”...

...І ця книжечка дуже гарна і цікава... Мої, двох унуків та учні, які відвідують школу, клопочуть мені голову і я мушу по черзі читати їм загадки... Ця друга книжечка ще цікавіша і її радо хотілоби більше число моїх учнів...

...,Український Голос” складаю в річники, почавши від 1951 р., бо знаходжу там багато цікавої літератури для наших дітей. Вачу скільки цікавого подавали Ви для дітей в цій газеті...

Т. Григорчак.

Торонто, 10. 3. 1961. Канада.

...І ця книжечка подобається нам, як також і нашим малим дітям, хоч вправді їм ще багато дещо не є зрозумілим. Діти звертають особливу увагу на ілюстрації в книжці, тому добре і гарно було б, якби можна збагатити Ваше слідуєче видання для найменших різнокольоровими образками, розуміється в зв'язку зі загадками. Думаю, що і Ваші загадки будуть популярними для нашої дітвори тут далеко за межами рідної батьківщини...

Тому бажаємо Вам якнайкращих успіхів у Вашій корисній праці для нашої дітвори.

Оксана Верига.

Торонто, 14. 3. 1961. Канада.

Книжечку Вашу ми одержали, за що Вам дуже дякуємо. Висилаємо Вам 5 дол. на покриття коштів її видання, та бажаємо гарних успіхів у дальшій корисній праці для „МОЛОДОЇ УКРАЇНИ”...

Ганна і Дмитро Гулей.

Мадрид, 21. 3. 1961. Еспанія.

...одержав Ваші дві книжечки із загадками для дітей. Це була для мене велика приємність. Ваші книжки принесли мені подих рідної землі. Тільки книжки дозволяють мені не забути української мови. І тут знайшов не лиші добру літературну українську мову, але теж зміг провести приємно час, розв'язуючи цікаві загадки. Признаюся, що над деякими мусів добре застановлятися.

Теж мої діти, річ ясна старші (10, 9, 7 років) провели приємно час розгадуючи загадки.

Дійсно Ваша праця велике діло. Вчите дітей думати і теж української мови. Я знаю, що Ви ще в нашій давній і незабутній батьківщині працювали видатно в диточій літературі. Ваше постійне піклування дітьми дало прекрасні висліди в нашій батьківщині і Ваші теперішні книжки для дітей напевно вже мали і на будуче матимуть незвичайний успіх. Бажаю, щоб Ви не переривали Вашої корисної праці і в ній знайшли Ваше щастя...

Ю. Д

Льос Анджелес, 22. 3. 1961. Америка.

...Я Ваші книжки обі перечитав почасти разом зі сином (Роман 13 років)...

...Книжки на мою скромну думку оригінальні, бо я до тепер ще нігде не стрічався з так великою збіркою загадок як Ваші. Не знаю чи взагалі є де, або була яка збірка українських загадок. Вони заразом дуже цікаві, бо нпр. знаючи частину Ваших загадок, можна дуже добре бавити ціле товариство.

Инж. А. Скобко.

Торонто, 29. 3. 1961. Канада

...Вона цікава не тільки для дітей. Її цікаво прочитати кожному і дати загадку до розв'язування в товаристві.

Мій Богдан є виховником малих новаків у ПЛАСТІ. Він їм читає загадки і дітиська цим незвичайно захоплені. Уважаю, що Ваша праця в тому напрямі незвичайно корисна, тому з приємністю пересилаю чека на 2 дол...

Я. Онищук.

Вакав, 4. 4. 1961. Саск. Канада.

...нового Вашого видання, чим знову доклали гарний прибуток у нашу педагогічну літературу. Дай, Боже, щоб Ви мали спроможність ще не одну таку цінну річ випустити в світ...

...і то особливо в слабо розвиненім дотепер у нас педагогічним жанрі...

...неабияке громадське діло робите для нашої справи...

...пересилаю лепту (5 дол.) на дальший Ваш видавничий фонд, бо знаю, що в теперішніх обставинах наші ідейні люди... ..оставлені тільки на свої власні сили...

Ще раз дякую і gratуюю.

о. С. Гарванко.

Рочестер, 12. 4. 1961. Нью-Йорк, Америка.

...Наша доня ще трохи замала і не все є зрозумілим їй, але деякі загадки пробує угадувати і має дуже велику втіху, якщо це їй вдасться. На нашу думку такі „ломиголовки” в рідній мові є дуже корисні для молоденьких умів і є добрим протиставленням для популярних тут „каміксів”, якими діти звичайно забивають свої головки. без найменшого зусилля і з якими є досить тяжко боротися. Тому нам якнайбільше треба книжечок такого рода як Ваші,

щоб діти наші привикли до чогось соліднішого вже змалку, та щоб вчилися думати, промишляти, щоб змалку заправлялися до самозарадності в майбутньому...

...Ваша праця в літературній ділянці, поза тяжкою фізичною працею і так подиву гідна і тому прийміть від нас сердечну подяку за це в імені наших дітей, як також побажання великих успіхів з нагоди випуску Ваших „ЗАГАДОК”...

О. С. Павлишини.

Фергус Фаллс, Мінн. Америка.
28. 4. 1961.

...Нам виглядає, що зміст книжечок („ЗАГАДКИ” видані 1958 р. і „100 ЗАГАДОК ДЛЯ НАШИХ ДІТОК” видані 1961 р.) є корисний для заінтересованих дітей і матеріал корисний для тих, що мають до діла з вихованням, а ще більше самовихованням дитвори. Маючи під рукою ці книжечки легко вибрати відповідний матеріал для наперед запланованої говірки (розваги) з дітьми... Загадочний матеріал є цього рода, що помагає розвивати у дітей думання, обсервацію і збагачує інтелігенцію. Не бачу досить матеріалу для розбуджування шляхотних почувань, чи взагалі поглиблювання почувань у дітей. А чейже людські почування чи не важніші від логіки... на що я особисто кладу наголос.

☞!..

Др. Юліян Павлишин.

Торонто, 9. 5. 1961. Канада.

...Ваша книжечка „100 загадок для наших дітей” нам надзвичайно подобалась...

...посилаю Вам чотири долари (4 дол.) і прошу вислати першу і другу книжечку на слідуочу адресу до Франції!...

А. Мацько.

Рідна Школа, Дітройт-Захід, Америка.
14. 5. 1961.

Я, учениця 8-мої кляси Рідної Школи, Дітройт-Захід, можу сказати багато про вашу книжку з загадками тому, що вона для мене є дорогим скарбом і джерелом енергії до української науки.

Дай Боже, щоб ви і на далі і безупину писали для нас (молодого покоління) такі гарні книжки.

Зичу здоровля і сили до такої важкої праці.

Катруся Марія Козяр.

Дітройт, 14. 5. 1961. Америка.

Книжка „100 загадок...” мені дуже подобалася і я її з цікавістю прочитала. Загадки не трудні, але треба добре подумати, щоб відгадати їх. Прошу більше писати такі гарні і цікаві книжочки для нашої української молоді.

Марта Терлецька
учениця 8 класи Рідної Школи
Дітройт-Захід.

Міннеаполіс, 15. 6. 1961. Америка.

...Ми дуже тішимся, що наш Богдан так гарно опрацював для наших діточок „ЗАГАДКИ”...

Проф. Михайло Луців
і син
Славко Луців.

„НАША МЕТА”, тижневик, що виходить у Торонті, ч. 29
дня 15 липня 1961 р.

і

„ГОМІН УКРАЇНИ”, тижневик, що також виходить у Торонті,
ч. 29, 15 липня 1961 р. пишуть:

...З радіостатті, яка дня 26 червня 1961 р. в годині 17,30 до 17,45 на короткій хвилі 42 метри, через Еспанське Національне Радіо в Мадриді, була передана в Україну.

...Цілком новістю в нашій діточій літературі є прекрасні віршовані загадки. Правда, що початок ця дитяча розрада має в нашій народній мудрості — усній словесті; правда, що дехто з наших старіших письменників, як Леонід Глібів опрацюював віршем народні загадки чи творив їх сам, але це було щось, сказати б доривочне. Щойно наш досвідчений педагог і вдумливий поет доказав, що жанр загадки може бути цілком окремою сторінкою, дуже корисною і дуже симпатичною діточою літературою.

Творцем цього нового в діточій літературі є Богдан Федчук,

що не переробляє пребагатючий матеріал з нашої народної скарбниці, а творить цілком нові, можна навіть сказати модерні загадки, зачерпуючи тематику для них зі світу, що окружає нашу дитину в родинному, шкільному й товариському житті...

...Досі появилось вже дві збірки загадок Богдана Федчука... з прекрасними малюнками Миколи Битинського... Безсумнівно, не говорячи про майбутнє, що педагог-поет Богдан Федчук під кожним оглядом у своїх симпатичних і розумних загадках для українських дітей досягнув вершка свого мистецтва у цій ділянці.

Може знайтися хтось, що піде цим самим шляхом, здобудеться на більшу вигадливість, а може навіть дотепність у загадці, але трудно здобується на більшу приманливу простоту у загадці для дитини, як це зробив Богдан Федчук, задержуючи при цьому високий тон літературно-мистецького слова.

Дійсно наша дитина може почувати себе гордою, коли вона прочитає:

„Хто то способом незнаним,
Перший шляхом повітряним,
Виграв бій із ворогами?
І то як? Не літаками! —
Бо тоді, у тім заранні,
Літаки були незнані”.

Це ж наша Велика Володарка Св. Ольга! Українська дитина з гордістю повторить цю загадку дитині чужинецького походження і ця гордість дитяча може мати вирішне значення на ціле її майбутнє життя. Дитина своїм притаманним способом відчує свою національну гордість і ця загадка може мати для неї більше значення, як довга і втомлива лекція історії. Таких загадок, в обох книжках Богдана Федчука — багато.

Мадрид, 26. 6. 1961. Еспанія. Др. Дмитро Бучинський.

Торонто, 12. 7. 1961. Канада.

...Я маю Ваші обидві книжки ЗАГАДОК... вони мені ті загадки дуже сподобалися...

...Я виросла в Канаді. Мама навчили мене читати по-українськи. Не можу дуже добре читати, то правда, але загадки добре мені читати і я їх розумію і відгадала сама багато загадок. Багато не могла.

В загадках сказано дуже гарно, легко і зрозуміло, що Україна прекрасна, багата і урожайна земля. Про славу княгиню Ольгу, що вона перша в цілому світі виграла бій із ворогами, повітряним

шляхом. Також знаю, що собор св. Софії в Києві збудував могутній український Володар Ярослав Мудрий. Це мені мама пояснила, а собор св. Юра є у Львові. То мені було дуже цікаве, бо я хоч родилася в Україні, про це все не вчилася, бо малою виїхала з батьками до Канади, а тут не мала нагоди ходити до української школи...

...Ваші загадки легко читати...

Казала мені моя сестра Гермінка, вона є тут в Канаді також, що Ви її вчили ще в Україні і всі діти шкільні Вас любили... А я ще пам'ятаю, як Ви вчили дітей різних представлень в Україні, „В Мамин День” „Вертеп” і багато інших, вже забула, як називаються, то діти мали велику потіху з того і Вас дуже любили. Сестра ще має знімки шкільного аматорського гуртка (і Ви там є з дітьми) з різних представлень. Тут в Торонто Ви пишете різні вірші і загадки для українських дітей...

Щастя Вам Боже у Вашому доброму ділі...

Стефа Ходорівська.

Едмонтон, 1. 8. 1961. Канада.

I enjoyed your riddles and poems very much. Even though I just learned to read by myself and don't know how to read very well, I find the riddles easy to read and understand. I learned very much since I started reading them. I learned more about the Ukraine than I would of in school ore elsewhere. I think that more young Ukrainians should take interest in them. I know that they will enjoy them as much as I did.

Ola Fedchuk.

В перекладі:

Мені дуже подобалися загадки і поезії, хоч тільки сама щойно навчилася читати (по-українськи) і ще не могу дуже добре читати, але ЗАГАДКИ могла читати легко і їх зрозуміла (відгадувала). Я навчилася дуже багато, відколи почала їх читати. Я навчилася з них більше про Україну, чим могла би навчитися про неї в школі чи де інде. Я думаю, що більше молодих українців повинні поцікавитися ними. Я знаю (вірю), що вони їм подобаються так само як і мені.

Оля Федчук.

Клівленд, Огайо, Америка.
16. 7. 1961.

...Друга книжечка, „Сто загадок для наших діток” як і перша, є дуже цікава і гарно звучить своїм змістом віршованих загадок.

Дітям вона допомагає познайомитись з багато більше новими українськими словами, як назви звірів, птахів, риб, рослин і т. п.

Нам старшим також приходилося часто подумати, що воно значить...

Іван Пасічник.

Торонто, 24. 7. 1961. Канада.

Вельмишановний і Дорогий Пане Директоре!

Я колишня Ваша учениця, перечитала Ваші книжечки „ЗАГАДКИ” і „100 загадок для наших діток” з найбільшою приємністю...

...Я вдячна Вам, що так як і колись дбали за нас дітей мого рідного села в школі, так тепер дбаєте за наші діти в прибраній батьківщині...

...Я вдячна Вам, бо все знання і любов до своїх, яке Ви мені дали, остало в мені і до нинішнього дня. Прийміть мої найщиріші побажання, для дальшої праці нашим дітям...

Гермінка Ходоровська Штайнер.

Касілля де Коррею, Парагвай
15. 7. 1961.

...дві Ваші книжечки „ЗАГАДКИ” і „СТО ЗАГАДОК”. З цікавістю їх прочитав, сконстатувавши, що це є цінне і вартісне видання, для нашої української дітвори та батьків, які розуміють вагу й справу необхідности навчання рідної мови на чужині...

І. Литвинович.

Всім, що відгукнулися листовно відносно моєї збірки п. н. „100 загадок для наших діток”, за їхні цінні особисті завваження і вказівки, які я старався можливо використати, щиро дякую.

Зокрема щиросердечно дякую за цінні поради педагогічного і технічного характеру пп. Павлові Степові і Левкові Роменові, а п. М. Битинському за цікаве оформлення малюнків.

АВТОР.

